

Nr 16.

Av herr **Pettersson** i Hällbacken, med förslag till viss bestämmelse i fråga om kungörandet av kommunalfullmäktiges sammanträden.

I kungl. förordningen om kommunalstyrelse på landet föreskrives i § 16 rörande stämmornas kungörande bland annat:

”Tillkännagivande om tid och ställe för kommunalstämma bör, där kommunalstämman icke med minst två tredjedelar av de i omröstningen deltagandes röster annorlunda beslutar, införas i en eller flera tidningar inom orten, såvida ej, beträffande stämma för ärende, som fordrar skyndsam handläggning, hinder där emot möter. Kommunalstämma beslutar, i vilken eller vilka tidningar sådant tillkännagivande skall införas, därvid sådana tidningar böra väljas, som genom spridning inom olika grupper av kommunens medlemmar bringa tillkännagivandet till de flestas kännedom. Har vid fattandet av sistnämnda beslut förslag om tillkännagivandets införande i annan ortstidning än de sålunda bestämda varit under omröstning och därvid erhållit minst en tredjedel av de i omröstningen deltagandes röster, skall tillkännagivandet införas jämväl i denna tidning.”

I kommuner med över 1,500 innevånare skall den kommunala beslutanderätten i flertalet kommunala angelägenheter utövas av kommunalfullmäktige.

Läser man 36 §, särskilt sista stycket av fjärde mom. i ovannämnda förordning, förefaller det, att den rätt, som tillkommer minoritet på kommunalstämma, också är tillämplig vid beslut av kommunalfullmäktige. Så är emellertid icke förhållandet, då det gäller kungörandet av sammanträdena i tidningarna enligt regeringsrättens utslag av den 24 november 1927.

Det borde vara minst lika viktigt för innebyggarna i en socken att få kännedom om, när fullmäktige hålla sammanträde, som att kommunalstämma hålles.

Gällande kommunalförordning stadgar bland annat: ”Vill kommun med 1,500 innevånare eller därunder åt fullmäktige överlåta beslutanderätt, som i mom. 1 avses, må sådant vara tillåtet.”

Här inträffar det intressanta förhållandet, att genom införande av fullmäktigeinstitutionen en minoritet av mer än en tredjedel av de i beslutet deltagande fullmäktigeledamöterna icke kunna göra sin rätt gällande beträffande annonsering i viss tidning i samma utsträckning som å kommunalstämman (vilken tidigare handlade de ärenden, som överflyttats på fullmäktige).

Det är mycket vanligt i många av våra landskommuner, att kyrko- och kommunalstämmorna jämte kommunalfullmäktigesammanträdet hållas efter varandra samma dag och i samma lokal. I ett sådant fall voro samtliga närvarande röst-

berättigade vid stämmorna även ledamöter i socknens kommunalfullmäktige. Vid kommunalstämman, som hölls först på dagen, väcktes förslag om, att nästa års stämmor skulle annonseras i viss tidning i orten. En annan röstberättigad yrkade, att stämmorna icke skulle kungöras i den tidningen, och vid framställd proposition fann ordföranden, att stämman avslagit yrkandet om annonsering i den föreslagna tidningen, varpå votering begärdes. Vid den verkställda omröstningen avgåvos 16 röster mot och 10 röster för, varpå ordföranden resolveerade, att, då mer än en tredjedel röstat för viss tidning, kungörande i denna tidning även skulle äga rum. Vid den därpå följande kyrkostämman upprepades samma procedur med samma resultat. Vid kommunalfullmäktigesammanträdet, som hölls sist på dagen, ställdes samma yrkanden, men där blev resultatet efter votering, att tidningskungörandet avslogs, beroende på, att här måste det vara majoritet, för att beslutet om tidningsannonsering skulle vara lagligt.

Här refererade fall äro icke uppkonstruerade utan förkommo vid de ordinarie kommunala decembersammanträdena i en landskommun i mellersta Sverige 1928.

Bland de kommunalmän, som varit med om att tillämpa de olikartade bestämmelserna, torde det vara en enstämmig mening, att förordningen i här påtalade stycke borde vara lika för kommunalstämma och kommunalfullmäktige.

Tager man del av, vad lagen stadgar i liknande fall för stadsfullmäktige, skall man finna, att bestämmelsen rörande minoritets rätt att göra sig gällande vid sammanträdenas annonsering i viss tidning är likartad för allmän rådstuga och stadsfullmäktige.

Den rätt, som enligt stadgandet i förstnämnda 16 § tillkommer röstande minoritet på kommunalstämma, bör även tillkomma sådan minoritet å kommunalfullmäktigesammanträde.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att bestämmelsen om kungörandet av fullmäktigesammanträdena i viss tidning får samma ordalydelse för kommunalfullmäktige som för kommunalstämman.

Stockholm den 10 januari 1930.

Gust. Pettersson
i Hällbacken.
